

Barnaföderskor av stål

Se vad Björn Borg har gjort med den svenska bilden i Förenta staterna. Inte ett dugg, upptäcker Jonas Hellman.

Vi européer kan ha svårt att förstå oss på USA. Men det är inget emot vad amerikanerna har när de ska begripa sig på Europa, med alla dess konstiga språk och traditioner. Som väntat finns det i USA en blomstrande marknad för handböcker i detta ämne.

I skyltfönstret hos Barnes & Nobels vid Union Square i New York står *The International Traveler's Guide to Doing Business in the European Union*, en genomgång av samtliga EU-länder och deras kulturella särdrag. För mig är det förstås mest intressant att läsa om Sverige. Man har ju trots allt facit.

Sverige är ett etniskt homogent land (när hörde vi det senast?). 89,4 procent av befolkningen är etniska svenskar och 86,5 procent är medlemmar i den lutherska svenska statskyrkan.

"Konformitet är ett karaktärsdrag i Sverige, speciellt inom näringslivet", påstår författarna Terri Morrison och Wayne A Conaway. "På många företag är det omöjligt att skilja mellan VD:n och de andra anställda genom att se hur de är klädda. Alla har likadana konservativa kostymer av hög kvalitet."

Hög kvalitet? Jag ska inte märka ord.

Svensken i punktform

Texten varvas med pedagogiska frågor. En sådan lyder: Vilka av följande egenskaper kännetecknar svenskt företagande? Och svarsalternativen är:

- Försiktighet, metodisk planering.
- Fokusering på kvalitet.
- Muntliga överenskommelser, ofta bekräftade genom handslag.
- Punktlighet.

Det rätta svaret är enligt författarna e) – allt av ovanstående.

En stor del av det svenska näringslivet – 36 procent – kontrolleras av familjen Wallenberg, står det. Wallenberg har lyckats vidmakthålla sin ställning genom märkliga röstregler för aktier. Hyggligt summerat.

Ett karaktärsdrag hos svenskar är att de undviker att visa känslor. Det gäller för alla skandinaver, men särskilt för svenskar.

"Utländska observatörer är ofta förvånade över den tråkighet som präglar svenska valrörelser", heter det. "Kandidaterna håller artiga tal, utan att visa någon passion. Det tycks inte finnas någon upphetsning ens på valdagen, och ändå brukar valdeltagandet vara högt."

Ja, varför i hela världen röstar folk? Men sedan börjar det bli intressant:

"Många svenska kvinnor känner ett behov av att behålla sin reserverade attityd även i samband med att de föder barn. Efter förlösningen är det inte ovanligt att svenska kvinnor frågar om de förlorade kontrollen och skrek."

Det är ju riktigt att landstinget nära nog har förlösningssmonopol. Men att Alva Myrdal och kolleger lyckades förvandla svenska mammor till stålhårda Arbetets Hjältinnor var nytt. Men det gäller tydligen hela sjukvården, inte ens allvarligt sjuka patienter i Sverige får visa känslor i gemensamma sjukhussalar. Vill de gråta, förväntas de vackert vänta tills de är ensamma.

"Som en svensk läkare uttryckte det: Hur skulle det se ut om alla låg där och grät?"

Författarna måste ha slunkit in på en Rotarylunch under Sverigesbesöket.

Det här är ett typiskt svenskt skämt: "Vad är det för skillnad mellan Norge och Sverige? Jo, Norge har trevliga grannar."

Nå, svenskarna kan skämta. Ätminstone om de kommer från Dalarna. Problemet är bara, ursäktar sig författarna, att de svenska skämtet är så svåra att översätta. Varför är svenskarna som de är? Sverige är ett "ogästvänligt, kallt och oförsonligt" land att bo i. Det tyckte som bekant redan Descartes när han snuvig konverserade drottning Kristina.

Handboken angriper inte Sverige. Tvärtom, Terri Morrison och Wayne A Conaway är alldeles till sig av välvilja inför våra framgångsrika författare och filmregissörer. De anstränger sig för att ge en objektiv bild, så till den grad att de helt avstår från att recensera det svenska skattesystemet, vilket för amerikaner annars är det mest obegripliga av allt.

JONAS HELLMAN

Lagom är bäst. I det alldeles lagom stora radhuset bor den alldeles lagom tråkiga och känslolika svensken.

Gunn

Sneakers, sportskor eller heter i vardagligt tal som något fult. Gyn i idrottshallen, men ningsrummet var det bud mot de mjuka skorna med

På senare år har trenden brukar nobbar inte längre sneakers gon snäsäg replik. Även på kö klädsel har de ofta färgglada si

När sportskorna introducerades bara ett syfte, nämligen att anv tiden fanns det två stora märk på 60-talet även Adidas. Bolag rerande tyska bröder med efter

Då var det inte syntetmaterial tillverkades skorna av finaste någonting som varje fritidslöpare k att ha råd med ett par smidiga man tvungen ha det ganska go

Men tyskarna fick konkurrera USA. Från det senare landet gi marknaden. Den stora joggingv amerikanska kontinenten – spo

Nike blev snart marknadsled sign och mörkdande reklam. Ty: gråde av amerikanerna.

Latinogängens modell

Många håller Nikes klassiska r mest fulländade sportsko som i tillverkats. Cortez utformades i Bill Bowerman vid Oregons universitet 1966, ursprungligen för ett annat märke än Nike.

Skon finns i alla möjliga färger den vita "Nike-swooch" mot svart läder eller vit mot röd ny absolut hippaste man kan tramj par Cortez med svart swooch r svar att komma över, åtminstor Latinamerikanska gäng i östr Cortez som ett viktigt attribut.

Danny, 22-årig gängmedlem intervju för den amerikanska ti hur mycket hans skor betyder.

SNEAKERS/MODELLE

Gammal är bäst. Det här kontorsgolvet med de gamla sneakers. Här ett par Air Jord, di

Feta saker. The Jordan Brand – Air Jordan är en basketsko för den som v har attityd. Och så kan du alltid dra historierna om i du spelade basket i den hipa LA-förorten. (1 499 kronor)